

Aradus laeviusculus

Slät barkskinnbagge

Halvingar, Skinnbaggar

EN
Starkt hotad (EN)
B2ab(iii)c(iv)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Hemiptera (halvvingar), **Familj:** Aradidae (barkskinnbaggar), **Släkte:** *Aradus*, **Art:** *Aradus laeviusculus* - slät barkskinnbagge Reuter, 1875 **Synonymer:**

Kännetecken

Barkskinnbaggar är relativt breda och mycket platta skinnbaggar med ljusare eller mörkare brunsvart färg. Ögonen är sidoriiktade och utstående, antennerna långa och framåtriktade och sitter fästade på var sida om en tydlig "nos". De är ofta mycket väl kamouflerade när de sitter på bark. *A. laeviusculus* är sotsvart och yttersta delen av täckvingen är genomskinligt brun. Andra antennledstycket tjocknar till successivt utåt hos liksom hos den närstående arten *A. crenaticollis*. *A. crenaticollis* är dock större och yttersta delen av täckvingen är genomskinligt brunfläckig. Kroppslängd ca 5-6 mm.

Utbredning och status

Av slät barkskinnbagge finns enstaka gamla och nya fynd, från både södra och norra Sverige, Småland, Dalarna, Hälsingland, Lule lappmark och Uppland. I Norrland har det på senare år gjorts inventeringar av insekter på brandfält och arten har påträffats lokalt i Torne lappmark och Norrbotten. Arten är likaså funnen på fåtal lokaler i Norge och Finland, dock flera nyare fynd i östra Finland. Den är bedömd som starkt hotad (EN) i Finland, och akut hotad (CR) i Norge. Arten har en nordligt boreal utbredning vidare i Ryssland, men saknas i Centraleuropa.

Ekologi

Slät barkskinnbagge är liksom flera av barkskinnbaggarna knuten till bränd skog. Den lever på brandskadade stubbar och stammar av i synnerhet gran (*Picea abies*) men även tall (*Pinus sylvestris*). De livnär av trädsvamp på de brända träden som de suger ut med sin sugsnabel. Arten tycks ha en mycket god spridningsförmåga, vilket troligtvis är en förutsättning för att leva på ett så kortvarigt substrat.

Hot

Effektiv bekämpning av skogsbränder är ett stort hot mot arten. Även gallring, röjning och avverkning av brända träd efter brand är negativt. Naturvårdsbränningar av låg kvalitet samt brist på kontinuitet av brand lokalt missgynnar arten.

Åtgärder

I områden där skogen brunnit bör brända barrträd ej avverkas. I skyddade områden bör branden återinföras, särskilt i regioner med en förhållandevis större kontinuitet av bränder. Vidare bör artens ekologi och förekomst i Sverige undersökas närmare.

Övrigt

Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för brandinsekter i boreal skog. Utländska namn – FI: tuhkalatikka.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

- Coulianos, C.-C. 1989. Nya landskapsfynd av barkstinkflyn (Hem.-Het., *Aradidae*) jämte *Aradus truncatus*, ny för Sverige. *Entomol. Tidskr.* 110: 53-57.
- Heliövaara, K. & Väisänen, R. 1983. Environmental changes and the flat bugs (Heteroptera, *Aradidae* and Aneuridae). *Ann. Ent. Fenn.* 49: 103-109.
- Lappalainen H., and H. Simola. 1998. The fire-adapted flatbug *Aradus laeviusculus* Reuter (Heteroptera, *Aradidae*) rediscovered in Finland (North Karelia, Koli National Park). *Entomol. Fennica.* 9:3-4.
- Stark, V. N. 1933. Beitrag zur Kenntnis der Aradus-Arten der europäischen Taiga (*Hemiptera, Aradidae*). *Ent. Obozr.* 25: 69-82. /på ryska/
- Warloe, H. 1924. Fortegnelse over Norges *Hemiptera* Heteroptera. Videnskapsselskapets Forhandlinger. 1924 (4): 1-42
- Wikars, L.-O. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Rapport 5610. naturvårdsverket. Stockholm.

Författare

Jonas Sandström & Lars-Ove Wikars 2007. © ArtDatabanken, SLU 2007.